

**Govor potpredsjednika Hrvatskoga sabora i izaslanika predsjednika
Hrvatskoga sabora akademika Željka Reinera na obilježavanju 24.
godišnjice genocida u Srebrenici**

5. srpnja 2019., dvorana Josipa Šokčevića, 10.00 sati

Poštovani izaslanice Predsjednice Republike, poštovani izaslanice predsjednika hrvatske Vlade, poštovani gradonačelnice Grada Zagreba, poštovani zastupnici Hrvatskoga sabora,

uvaženi gosti,
dragi prijatelji,

čast mi je i zadovoljstvo da vas mogu pozdraviti u ime predsjednika Hrvatskoga sabora g. Gordana Jandrokovića, svih zastupnica i zastupnika i u svoje osobno ime. Posebno pozdravljam organizatore današnje komemoracije – predstavnike Sabora bošnjačkih asocijacija Hrvatske i Udruge Bošnjaka branitelja Domovinskog rata Hrvatske, te saborsku zastupnicu gospođu Erminu Lekaj Prljaskaj.

1

Okupili smo se danas ovdje kako bismo izrazili naše duboko suosjećanje sa žrtvama genocida u Srebrenici i s njihovim najbližima. Sjećanje na Srebrenicu svake godine iznova otvara stare rane, oživljava bol i patnju preživjelih žrtava koje se ne mogu izbrisati. Posebno otvara rane srebreničkih žena koje su izgubile svoje muževe, sinove, braću, ponekad i čitavu obitelj. Za njih događaji iz prošlosti nisu prošlost. Nemoguće je ostati ravnodušan na suze i višegodišnje prosvjede srebreničkih majki koje su užase genocida proživljavale i na njih morale ukazivati još godinama nakon što je zločin otkriven. One tu tragediju proživljavaju još i danas u mukotrpnj borbi za pravdu koja je i ovoga puta, kao i mnogo puta do sada, nažalost prespora.

24 godine. Skoro četvrt stoljeća dovoljnih za odrastanje tijela, sazrijevanje uma i formiranje odgovorne osobe. 24 godine. Preko osam tisuća dana. Za preko osam tisuća duša koje svoje iduće 24 godine nisu dočekale. Preko osam tisuća neprospavanih noći za majke i žene Srebrenice.

Danas ponovo nosimo srebrenički cvijet "Sjećanje". Bijela boja latica predstavlja nevinost i stradanje, zelena boja nadu, a 11 bijelih latica podsjeća nas

da se uskoro približava 11. srpnja. Podsjeća nas na dan kada je 1995. godine tisuće i tisuće nevinih ljudi ubijeno u jednom od najtežih poglavlja europske povijesti 20. stoljeća, u najgorem pokolju u Europi poslije Drugog svjetskog rata.

Danas odajemo počast za više od 8 000 staraca, muškaraca i djece ubijenih u srebreničkoj tragediji. Ovo je sjećanje na sve njih koji su našli smiraj, ali i na one koji još uvijek nisu pronađeni. Okupili smo se ovdje da izrazimo poštovanje srebreničkim žrtvama, ali i da izrazimo solidarnost i ujedinito naše misli i s preživjelima – obiteljima žrtava. U sjećanju na srebreničku tragediju moramo se prisjetiti i svih tragedija i žrtava velikosrpske agresije u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini.

Poštovani uzvanici,

Žrtve agresije na Hrvatsku i na Bosnu i Hercegovinu, kao i svaki zločin i rat, moraju ostati u našem kolektivnom sjećanju kao trajan podsjetnik na bestijalnost, surovost, nečovječnost i nemilosrđe pojedinaca. Pojedinaca koji su rođeni pod istim nebom kao i njihove žrtve, ali su pokazali svojim nedjelima krajnji simbol srozavanja ljudskosti: oduzimanje prava na život. Iz tog razloga o ovom i svim ostalim počinjenim genocidima kroz povijest mora se govoriti i na njih stalno podsjećati.

Istina je važna zbog žrtava, ali i zbog preživjelih i njihovih obitelji. Otkrivanjem istine pružamo im potporu jer svako poricanje zločina novo je proživljavanje tragedije za preživjele. U svakom negiranju ili prikrivanju istine ili pak relativiziranju zločina leži klica budućih mržnji, budućega nasilja, novih, još krvavijih ratova i zločina. Bijeg od istine, ma koliko ona porazna i zastrašujuća bila, ne predstavlja samo kukavičluk, već otvara mogućnost ponavljanja zla i itekako poziva na uzbunu. Naime, jedino istinom, priznanjem zločina i prihvaćanjem odgovornosti za zločin otvara se put prema katarzi bez koje istinska pomirba, suradnja i dijalog nisu mogući.

Tragedija u Srebrenici je bila i ostala poraz čitavog čovječanstva, poraz ljudskosti, opomena da zlo u svakom trenutku može nadvladati. Hrvatska s neizmjernim pijetetom duboko suosjeća sa svima koji su ovim genocidom

pogođeni, čija bol i dalje traje, čije su rane u srcu i dalje otvorene, koji to nikada ne mogu zaboraviti.

Svako dobro djelo zaziva nagradu, a svaki zločin kaznu. I kršćanstvo i islam uče nas praštati, ali oprost zahtijeva priznanje zločina i pokajanje i to je jedini uvjet praštanja.

Tako je Ivan Krstitelj onima koje je krstio govorio da moraju svojim djelima pokazati da je njihovo pokajanje stvarno, uvjetujući opraštanje grijeha pokajanjem.

A u Kuranu Časnom stoji: „*I Adem primi neke riječi od Gospodara svoga, pa mu On oprost. On doista prima pokajanje, On je milostiv*“ (sura Al Baquara u 37. ajetu). Prema tome, sukladno Kuranu, čak je i Adem dobio Božji oprost tek kada je shvatio svoj grijeh i iskreno se pokajao. Dakle, oprost se može dati samo i tek onda kada se oni koji su počinili zločine iskreno pokaju.

Najbolji način da zahvalimo žrtvama i svakoj prolivenoj kapi krvi jest da ulažemo prikupljenu mudrost i znanje u bolju sutrašnjicu, za našu djecu i djecu njihove djece.

Neka ništa ne izbriše iz sjećanja ovaj zločin i druge zločine srbočetničke agresije, a sve pale žrtve bit će zauvijek u našim molitvama.

Hvala.